

פרשת לך לך תש"פ – למה המצווה הראשונה בחיים היא המילה?

1. **בראשית טו:** ויהי אברם בן תשעים שנה ותשע שנים וירא ה' אל אברם ויאמר אליו אני אל שדי התהלך לפני והיה תמים – **רש"י:** התהלך לפני – במצות מילה, ובדבר זה תהיה תמים – **שכל זמן שהערלה בך אתה בעל מום.**

מורה נבוכים חלק שלישי פרק מט: אחד הטעמים למילה [הוא] למעט המשגל ולהחליש את האיבר, כדי שימעיט ויתאפק ככל יכולתו. **כוזרי מאמר ראשון:** היא אות אלוקי אשר ציוונו האלוה לשימו בכלי התאוה הגוברת באדם, כדי שיוכל להתגבר עליה ולא ישתמש בה כי אם כראוי לטבעו.

תנחומא תזריע ה: מעשה ששאל טורנוסורפוס הרשע את רבי עקיבא איזו מעשים נאים – של הקב"ה או של בשר ודם? אמר רבי עקיבא: של **בשר ודם נאים!** אמר לו טורנוסורפוס: הרי השמים והארץ, האם יכול אדם לעשות כיוצא בהם?! אמר לו רבי עקיבא: אל תאמר לי דבר שהוא למעלה מן הבריות, אמור דברים שהם מצויים בבני אדם. אמר לו טורנוסורפוס: למה אתם מולין. אמר לו: ידעתי שעל דבר זה אתה שואלני ולכך הקדמתי ואמרתי לך **שמעשה בני אדם נאים משל הקדוש ברוך הוא.** הביא לו רבי עקיבא שבלים ועוגות מוכנות ואמר אלו מעשה הקב"ה ואלו מעשה ידי אדם [ומעשה האדם נאה].

רבי סעדיה גאון, אמונות ודעות מאמר שלישי: האדם כפי שנברא אינו תמים ... כי ברא הבורא את החלק הזה **עודף** עליו וכאשר חתכו הוסר **העודף** ונשאר תמים.

מורה נבוכים שם: כל מי שביקש לערער מצא מקום לערער: כיצד יהיו הדברים הטבעיים חסרים ויהיו זקוקים להשלמה מבחוץ ... [אלא המטרה הפוכה]: **להחליש ולמעט סערת-היצר והתאוה היתרה.**

אבן עזרא **בראשית טו:** 'התהלך לפני והיה תמים' - **שלא תשאל למה המילה.**

2. **רש"י כו,ה:** עקב אשר שמע אברהם בקולי **וישמר משמרתי, מצותי, חקותי ותורותי – משמרת:** גזרות להרחיקה על איסורים שבתורה ... **חקותי:** דברים שיצר הרע ואומות העולם משיבים עליהם כגון אכילת חזיר ולבישת שעטנז שאין טעם בדבר. **ותורותי [לשון רבים]:** להביא תורה שבעל פה.

ליקוטי שיחות 146/ה: על הפסוק 'ואך את דמכם לנפשותיכם אדרוש', מפרש רש"י שהכוונה היא לשופך דם עצמו [והדבר אסור] .. ולכן אברהם היה אסור למול עצמו לפני שנצטוו שהרי היה מביא לשפיכת דם עצמו ולידי חולי וסכנה. משא"כ לאחר שנצטווה על המילה והציווי דוחה את האיסור.

3. **ספר החינוך מצוה ב:** לפי שרצה ה' יתברך לקבוע בעם אשר הבדיל להיות נקרא על שמו אות קבוע בגופם, להבדילם משאר העמים בצורת גופם, כמו שהם מובדלים מהם בצורת נפשותם אשר מוצאם ומובאם איננו שוה. ונקבע ההבדל ב'גולת הזהב' לפי שהיא סיבה לקיום המין.

ספר המאמרים מלוקט ג/119: איתא במדרש שאמר אדם הראשון אני נאה להיקרא אדם, משום שנבראתי מן האדמה. ומבואר בחסידות דזה שקרא אדם הראשון שמו על שם **החומר (הגוף שבא מהאדמה)** ולא על שם **הצורה (הנפש שקיננה בקרבנו)**, כי אדם השיג בחכמתו דזה שגופו נוצר מן האדמה [דומם] יש בזה יתרון גם לגבי מעלת נשמתו, כי **כל הגבוה יותר נופל למטה יותר.**

ספר המאמרים תרנ"ט/ב: ידוע ההפרש בין השפעת השכל מרב לתלמיד שהיא שפע **רוחניות** ובין השפעת הטיפה שהיא השפעה **גשמית** - דהשפעת השכל היא רק **הארה** לבד והארה שאינו נעשה מזה מציאות חדשה, דמי שאינו בעל מוחין, כמה שישפיע לו לא יועיל מאומה וכמאמר העולם 'ראש אי אפשר לשתול'. משא"כ בהשפעה גשמית הנ"ל נשפע מהות המוחין ממש עד שמוליד נפש שלם במוחין וכל כחות נפשו, עד שנעשה הבן כמו האב ממש ... והשפעה זו נמשכת בטיפה גשמית משום **דמשכת העצם אינה יכולה להיות דרך הרוחניות כי אם בגשמיות דווקא, ד'נעוץ תחילתן בסופן'.**

ליקוטי שיחות ג/759: המצווה היחידה בה המשיכו האבות קדושה בתוך הגשמיות הייתה מצוות מילה. המצווה התייחדה בכך שהקדושה חדרה בתוך הבשר הגשמי ואתה קדושה נשארה גם אחר כך, כמו שכתוב 'והייתה בריתי בבשרכם' ... ולכן כאשר רצה אברהם להשביע את אליעזר באמצעות אחיזה בחפץ של מצווה, הוא אמר 'שים נא תחת ירכי', שכן קדושת המצווה נשארת לתמיד.